

POHJOIS-POHJANMAAN SUHDANNETIEDOT

Uusimmat tiedot joulukuulle 2014 saakka
- esittelyssä metalli -klusteri

Taitto: Ari Näpänkangas
Etukannen kuva: Ruka (Ari Näpänkangas)

Metalliklusteri (ilman Rautaruukkia)

Metalliklusterin *liikevaihto* laski vuonna 2013 yhteensä 9,2 prosenttia. Vuoden 2013 ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 12,9 prosenttia ja jälkimmäisellä puolikkaalla 5,1 prosenttia. Vuonna 2014 klusterin liikevaihto kääntyi 2,5 prosentin kasvuun. Ensimmäisellä vuosipuolikkaalla liikevaihto kohosi 1,6 prosenttia, nopeutuen toisen vuosipuoliskon aikana 3,4 prosentin vuosikasvuun.

Metalliklusterin *henkilöstömäärä* supistui vuonna 2013 yhteensä 5,6 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 7 prosenttia ja toisella puolikkaalla 4,1 prosenttia. Henkilöstömäärän lasku hidastui viime vuonna 1,4 prosenttiin. Vuoden 2014 ensimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä supistui 2,2 prosenttia, laskun jäädessä jälkimmäisellä vuosipuoliskolla enää 0,5 prosenttiin.

Puuklusteri

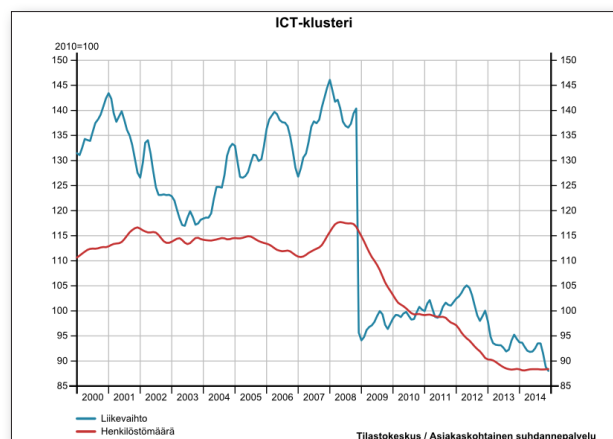
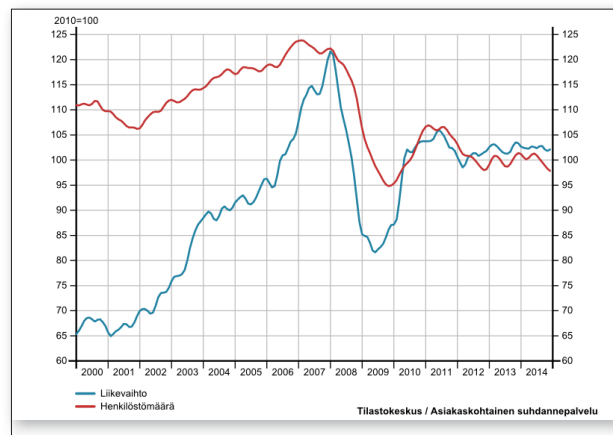
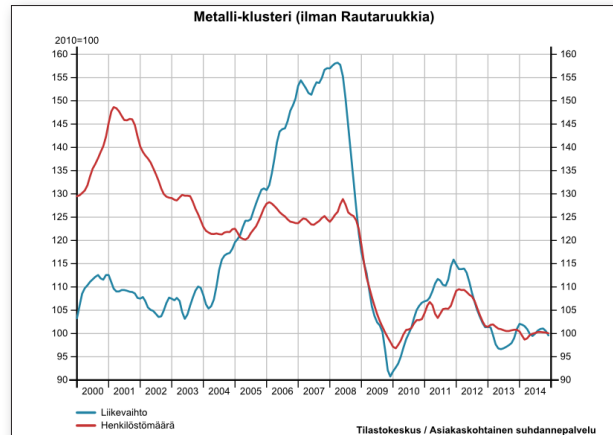
Puuklusterin toimialojen *liikevaihto* kasvoi vuonna 2013 yhteensä 2,9 prosenttia. Vuoden 2013 ensimmäisellä puolikkaalla liikevaihto kasvoi 3,6 prosenttia ja jälkimmäisellä 2,1 prosenttia. Kasvu jatkui edelleen viime vuonna. Etenkin vuoden 2014 alkupuoliskolla liikevaihto kehittyi suotuisasti, kasvaen 6,3 prosenttia vuoden takaisesta vastaavasta ajankohdasta. Loppuvuoden kasvu jäi selvästi alkuvuotta heikommaksi. Koko vuonna puuklusterin liikevaihto kasvoi yhteensä 3,9 prosenttia.

Puuklusterin *henkilöstömäärä* oli vuonna 2013 lähes edeltävän vuoden tasolla, laskua vain 0,1 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla henkilöstömäärä supistui vajaan prosenttia, kun taas jälkimmäisellä puolikkaalla kasvoi liki saman verran. Kehitys on pysynyt samanlaisena myös vuonna 2014, henkilöstömäärän jäädessä koko vuonna 0,1 prosenttia edeltävää vuotta pienemmäksi.

ICT-klusteri

ICT-klusterin *liikevaihto* supistui vuonna 2013 yhteensä 10,7 prosenttia. Laskua oli vuoden ensimmäisellä puolikkaalla 14,5 prosenttia ja toisella puolikkaalla 7,2 prosenttia. Vuonna 2014 klusterin liikevaihto supistui enää 1,2 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla liikevaihto supistui 0,5 prosenttia ja toisella 1,7 prosenttia.

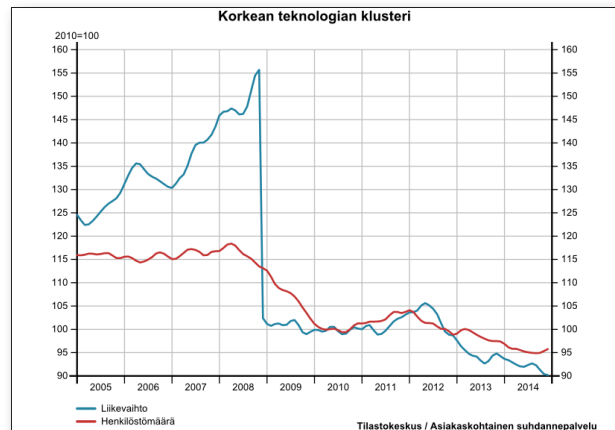
ICT-klusterin *henkilöstömäärä* väheni vuonna 2013 yhteensä 5,1 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 5,4 prosenttia ja toisella puolikkaalla 4,7 prosenttia. Liikevaihdon tavoin myös henkilöstömäärän lasku hidastui vuonna 2014, jätien koko vuonna 1,2 prosenttiin. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla laskua oli 2,4 prosenttia, henkilöstömäärän pysyessä toisella vuosipuoliskolla yhtä suurena kuin vuotta aiemmin.

Korkean teknologian klusteri

Korkean teknologian klusterin *liikevaihto* supistui Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa vuonna 2013 kaikkiaan 10 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 12,3 prosenttia ja toisella puolikkaalla 7,9 prosenttia. Vuonna 2014 klusterin liikevaihdon lasku pienentyi 3,2 prosenttiin. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihto supistui 3,1 prosenttia. Elo-lokakuussa klusterin liikevaihto oli kasvussa mutta marras-joulukuun huono kehitys veti koko loppuvuoden 3,4 prosentin laskuun.

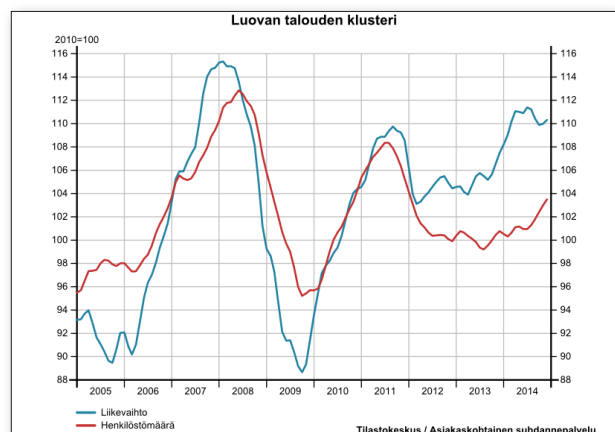
Korkean teknologian klusterin *henkilöstömäärä* supistui vuonna 2013 yhteensä 2,5 prosenttia. Klusterin henkilöstömäärä laski samaa tahtia sekä ensimmäisellä että jälkimmäisellä vuosipuoliskolla. Vuonna 2014 henkilöstömäärän lasku hieman voimistui. Koko vuonna henkilöstömäärä supistui 3,2 prosenttia. Vuoden alkupuoliskolla lasku oli 3,6 prosentin luokkaa ja loppuvuoden laskun jäädessä alle 3 prosenttiin.

Luovan talouden klusteri

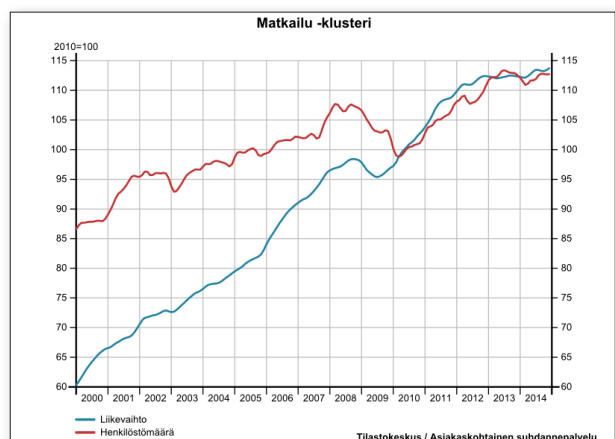
Luovan talouden klusterin *liikevaihto* kasvoi vuonna 2013 maltilliset 0,8 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla liikevaihto kasvoi 0,1 prosenttia ja toisella puolikkaalla 1,5 prosenttia. Vuonna 2014 luovan klusterin liikevaihdon kasvu voimistui 4,7 prosenttiin. Vuoden kolmannella neljänneksellä liikevaihto kasvoi voimakkaimmin, reilut 6 prosenttia. Muilla vuosineljänneksillä kasvu jäi 3-5 prosentin välille.

Luovan talouden klusterin *henkilöstömäärä* supistui yhteensä 0,5 prosenttia vuonna 2013. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla henkilöstömäärä supistui 0,6 prosenttia ja toisella puolikkaalla 0,3 prosenttia. Vuonna 2014 klusterin henkilöstömäärä kääntyi hienoiseen (+ 1 %) kasvuun. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä henkilöstömäärä vielä supistui 1,1 prosenttia, mutta pysytteli kasvussa muilla neljänneksillä. Toisen vuosipuoliskon aikana henkilöstömäärä ylsi 2 prosentin kasvuun.

Matkailuklusteri

Matkailuklusterin *liikevaihto* kasvoi vuonna 2013 maltilliset 0,3 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla oli kasvua 0,2 prosenttia ja toisella 0,5 prosenttia. Vuonna 2014 klusterin liikevaihto on kehittynyt niin ikään maltillisesti. Ensimmäinen vuosipuolisko pysytteli vuoden takaisella tasolla, toisen kasvaessa prosentin vuoden takaisesta vertailuajankohdasta. Koko vuonna liikevaihto kasvoi 0,5 prosenttia vuotta aiempaa suuremmaksi.

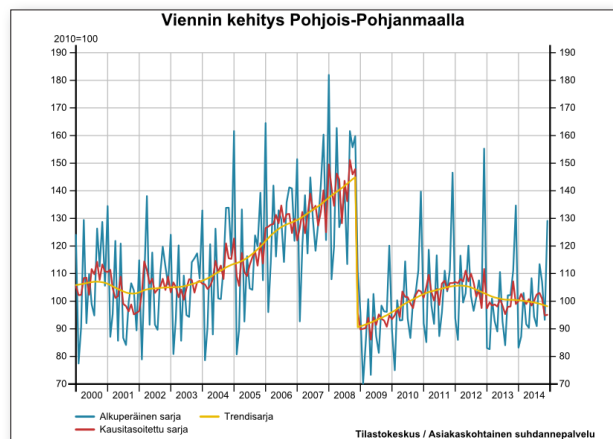
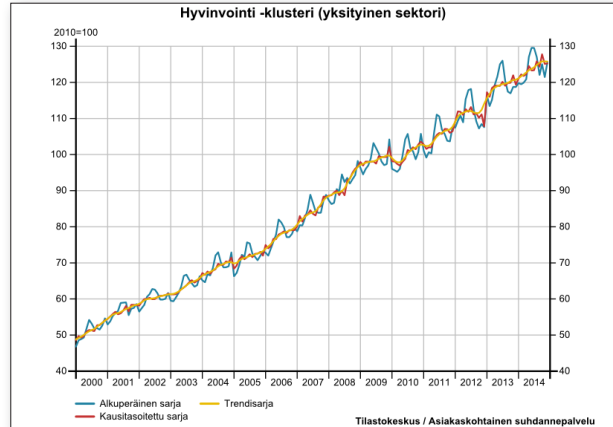
Matkailuklusterin *henkilöstömäärä* kasvoi vuonna 2013 kaikkiaan 4,1 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla kasvua oli 3,7 prosenttia ja toisella puoliskolla 4,4 prosenttia. Vuonna 2014 henkilöstömäärä kääntyi pieneen laskuun, supistuen 0,7 prosenttia edellisvuodesta. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä väheni 1,1 prosenttia, toisen vuosipuoliskon laskun jäädessä 0,3 prosenttiin.

Hyvinvointiklusteri

Hyvinvointiklusterin *henkilöstömäärä* kasvoi vuonna 2013 yhteensä 7,2 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla kasvua oli 6,1 prosenttia ja toisella puolikkaalla 8,3 prosenttia. Vuonna 2014 hyvinvointiklusterin henkilöstömäärän kasvu jäi 4,1 prosenttiin. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä kohosi 3,6 prosenttia ja toisella 4,5 prosenttia.

A-X Vienti

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kaikkien toimialojen *vientiliikevaihto* supistui vuonna 2013 kaikkiaan 7,5 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 9,7 prosenttia ja toisella puolikkaalla 5,4 prosenttia. Vientiliikevaihto kääntyi orastavaan kasvuun vuonna 2014, nousten 0,5 prosenttia edellisvuodesta. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla kasvua oli 0,8 prosenttia ja toisella 0,2 prosenttia.

Esittelyssä Pohjois-Pohjanmaan metalli -klusteri (ml SSAB Oyj)

Maakunnan metalli -klusterin toimipaikat sijaitsevat lähinnä Oulun (n. 130 toimipaikkaa vuonna 2013), Ylivieskan (n. 90), Raahen (n. 70) ja Nivalan-Haapajärven (n. 60) seuduilla. Yhteensä Pohjois-Pohjanmaalla on metalli -klusterin toimipaikkoja noin 400, mikä on 5,2 % koko maan toimipaikoista.

Metalli -klusteri työllistää eniten Raahen seudulla (noin 3 400 henkilöä vuonna 2013). Merkittävä määrä metallityöntekijöitä on myös Ylivieskan (n. 1 200), Oulu (n. 1 000), Nivala-Haapajärven (n. 570) sekä Koillismaan (n. 240) seuduilla. Myös Haapaveden-Siikalatvan seudun työllisistä merkittävä osa työskentelee metallin parissa (n. 180).

Yli 60 prosenttia maakunnan metalli -klusterin liikevaihdosta muodostuu Raahen seudun metalliyrityksissä (n. 800 milj. € vuonna 2013). Noin 13 prosenttia klusterin liikevaihdosta tulee sekä Oulun että Ylivieskan seutujen yrityksistä ja yli 6 prosenttia Nivala-Haapajärven seudun yrityksistä.

Tässä Pohjois-Pohjanmaan metalli -klusterin tarkemmassa rakenne-esittelyssä on mukana maakunnan ylivoimaisesti suurin metallialan työllistäjä SSAB Oyj. Suhdannetiedoissa SSAB Oyj ei ole mukana.

Huomioitavaa on, että maakunnassa on useita metallialan yrityksiä, jotka kuuluvat *Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus* -toimialaluokkaan (TOL 33), mutta eivät ole mukana metalli -klusterissa. Nämä yritykset työllistävät noin 600 henkilöä.

Pohjois-Pohjanmaan metalli -klusteri vuonna 2013

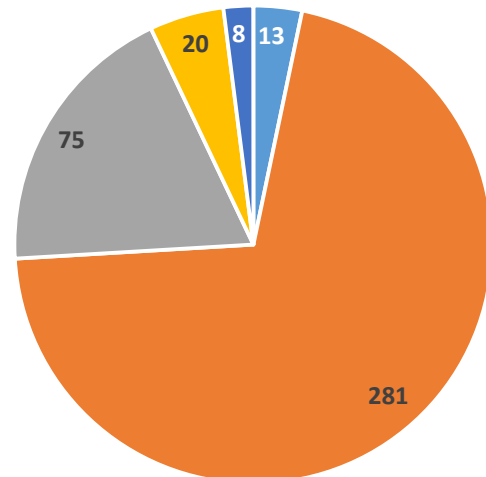
- n. 400 toimipaikkaa
- n. 6 600 työpaikkaa, mikä on noin 7 % maakunnan yksityisen sektorin työpaikoista
- liikevaihto n. 1,3 miljardia euroa, mikä on noin 6,7 % maakunnan elinkeinoelämän liikevaihdosta

Metalli -klusteri

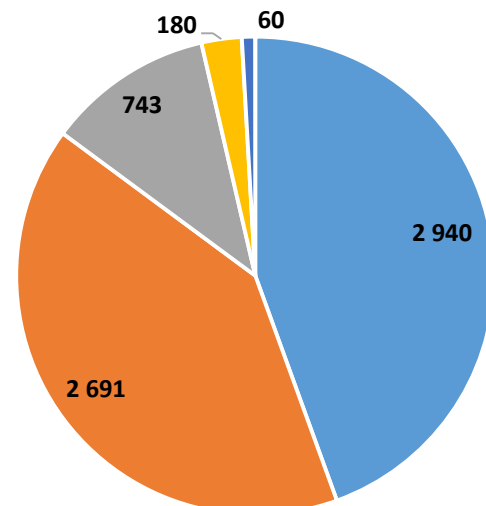
- 24 Metallien jalostus
- 25 Metallituotteiden valmistus pl. koneet ja laitteet
- 28 Koneiden ja laitteiden valmistus
- 29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus
- 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus

Lähde: Tilastokeskus, tilastovuosi 2013

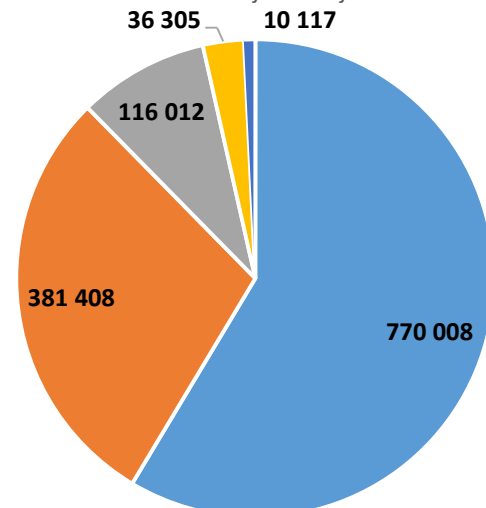
Metalli -klusterin toimipaikat
toimialoittain Pohjois-Pohjanmaalla

Metalli -klusterin henkilöstö
toimialoittain Pohjois-Pohjanmaalla

Metalli -klusterin liikevaihto (1 000 €)
toimialoittain Pohjois-Pohjanmaalla

- 24 Metallien jalostus

- 25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)

- 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus

- 29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus

- 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus

Lähde ja käsitteet

Julkaisun tietolähteenä on Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Suhdannepalvelun kuukausitason indekset mittaavat tarkasteltavan muuttujan muutosta suhteutettuna perusvuoden tasoon. Perusvuotena käytetään 2010 (2010=100). Tilaston lähdeaineistona on verohallinnon kausiveroaineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suoraa tiedonkeruuta sekä vuositilastoja.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä trendikuvaajan loppuosa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.

Muutosprosentit on laskettu alkuperäisestä indeksisarjasta ja ne vertaavat tarkasteltavan ajanjakson kehitystä aina edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Esimerkiksi tammikuuta 2011 verrataan tammikuuhun 2010. Neljännes-, puolivuosi- ja vuosimuutosprosentit lasketaan vertaamalla alkuperäisen indeksisarjan halutun ajanjakson indeksipistelukujen summaa edellisen vuoden vastaavaan summaan.

Liikevaihto lasketaan ilman arvonlisäveroa. Kuvattava liikevaihto voi sisältää joitakin tuloslaskelman liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten käyttöomaisuuserien myyntejä, muita tuottoja, satunnaisia eriä, käänteisesti verovelvollisia ostoja, tuotteiden omaa käyttöä ja agentuurien myyntiä. Poikkeukselliset erät poistetaan laskennasta.

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömääräindikaattori tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Vientitiedot ovat osa liikevaihtoa. Vienti koostuu verottomasta liikevaihdosta, EU:n sisäisestä viennistä ja EU-alueen ulkopuolisesta viennistä.

Lisätietoja suhdannejulkaisusta antaa

Tutkimus- ja kehittämispäällikkö Mikko Väisänen

p. 050 3366 524, mikko.vaisanen@pohjois-pohjanmaa.fi

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO
Sepänkatu 20, 90100 OULU
Puhelin +358 (0)40 685 4000
www.pohjois-pohjanmaa.fi